

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/36/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8512205158
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Šebeň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8512205158.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci žalobcu: BL Telecom debt, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 45 535 108, zastúpený Advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o. so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanej: P. J., nar. X.X.XXXX, bytom XXX XX C. XXX, štátnej občanke SR, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, so sídlom Petrovská 10, 909 01 Skalica, IČO: 42264154, zastúpeného JUDr. Jozefom Kempom, advokátom so sídlom Námestie Josipa Andriča č. 1, Chorvátsky Grob, o zaplatenie 196,16 eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti uzneseniu Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 7.2.2013 pod č.k. 2C/84/2012-38, zhodou hlasov členov senátu, takto

rozhodol:

M e n í uznesenie v napadnutej časti t.j. vo výroku o nepriznaní náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi tak, že z a v ä z u j e žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi náhradu trov prvostupňového konania vo výške 51,78 eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jozefa Kempa do 3 dní od právoplatnosti tohoto uznesenia.

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o nepriznaní trov konania žalovanej.

Z a v ä z u j e žalobcu zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jozefa Kempa náhradu trov odvolacieho konania vo výške 16,11 eur do 3 dní od právoplatnosti tohoto uznesenia.

N e p r i z n á v a žalovanej náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Prvostupňový súd napadnutým uznesením zastavil konanie a žalovanej a vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania. Súčasne vrátil žalobcovi súdny poplatok vo výške 12,80 Eur a uložil Daňovému úradu Bratislava vrátiť uvedenú sumu žalobcovi v lehote 30 dní od doručenia právoplatného uznesenia.

Výrok, ktorým vedľajšiemu účastníkovi nepriznal náhradu trov konania pozostávajúcich z trov právneho zastúpenia odôvodnil tým, že trovy vyúčtované právnym zástupcom vedľajšieho účastníka nepovažoval za účelne vynaložené, keďže neboli v príčinnej súvislosti s jeho procesným postojom k predmetu konania. Poukázal na to, že vedľajší účastník vstúpil do konania ako profesná organizácia na ochranu spotrebiteľa z vlastného

podnetu a splnomocnil právneho zástupcu z radov advokátov, hoci zo samotnej podstaty vedľajšieho účastníka vyplýva, že musí byť schopný konať v mene toho, na strane koho vstupuje do konania, preto nepovažoval jeho trovy za účelne vynaložené. Samotné Združenie je vytvorené za účelom ochrany

spotrebiteľa a teda by malo byť spôsobilé a schopné chrániť záujmy spotrebiteľa bez ďalšej pomoci zo strany advokátov. Súd uznáva, že združenie má právo zvoliť si pri účasti v konaní právneho zástupcu, avšak takto vynaložené finančné prostriedky nepovažuje za účelné bránenie práva. Ak sa vedľajší účastník aj napriek uvedeným skutočnostiam dá v konaní zastúpiť advokátom, je to jeho voľba, ale bez práva na náhradu trov konania.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal odvolanie vedľajší účastník a to len proti nepriznaniu náhrady trov konania vedľajšiemu účastníkovi. Odvolanie odôvodnil tým, že žalobca podaním doručeným súdu dňa 19.12.2012 pred prvým pojednávaním vzal svoj návrh v celom rozsahu späť. Teda až po vstupe vedľajšieho účastníka na strane žalovaného, ktorý vstúpil do konania dňa 6.11.2012 a po podaní doručenom súdu dňa 27.11.2012, v ktorom vedľajší účastník podal v predmetnej veci vyjadrenie. Z praxe zisťuje, že čoraz viac konaní končí ich zastavením „od stola“, keď žalobcovia berú svoj návrh späť po tom, ako sa dozvedia, že do konania vstúpil vedľajší účastník na ochranu spotrebiteľa. Má za to, že žalobca mohol dôsledne zvážiť podanie svojho návrhu a nie až po vstupe vedľajšieho účastníka. Sankčná funkcia sa prejavuje v povinnosti uhradiť trovy konania tomu účastníkovi, ktorý ich zaviniel a ktoré by inak neboli vznikli. Vo veci sa nedá stotožniť s argumentáciou súdu, že vedľajší účastník ako profesijná organizácia je zriadenou na ochranu spotrebiteľa a teda zo samotnej podstaty združenia vyplýva, že musí byť schopný konať v mene toho, na strane koho vstupuje do konania, pretože vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, čo je zrejmé z ustanovenia § 93 ods. 4 O.s.p. Občiansky súdny poriadok v ustanovení § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok nevyučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom, sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. Právne zastúpenie advokátom považuje v predmetnom konaní za účelné. Má za to, že žalobca vzal svoj návrh späť v dôsledku vstupu vedľajšieho účastníka do konania a preto si uplatňuje náhradu trov konania podľa počtu vykonaných právnych úkonov.

Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka uviedol, že vedľajší účastník žiada priznať trovy právneho zastúpenia, avšak žalovanému neposkytol žiadnu pomoc pri ochrane jeho práv ako spotrebiteľa, čo je jeho základným poslaním. Preto vznikajú pochybnosti o účelnosti a dôvodoch vstupu vedľajšieho účastníka do konania, ktorý už pri vstupe do konania bol zastúpený advokátom, hoci ešte nevedel, o akú právnu vec ide. Zastáva názor, že ide len o hromadný vstup združení na ochranu spotrebiteľa ako vedľajšieho účastníka do súdnych konaní, pričom tieto vstupujú do sporov automaticky zastúpené právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Je potom otáznave, či je účelom vstupu do konaní ochrana spotrebiteľa alebo zisk, ktorý vznikne z priznaných trov konania. Ďalej uvádza, že Ministerstvo hospodárstva SR niektorým

spotrebiteľským združeniam udeľuje dotáciu na zastupovanie spotrebiteľov v konaní pred súdmi. Prijatím dotácie zo štátneho rozpočtu a priznanou náhradou trov konania by bola dvakrát hrazená účasť vedľajšieho účastníka v konaní, pričom nie je možné predpokladať, že by dotácia do štátneho rozpočtu bola vrátená.

S výnimkou výroku o nepriznaní náhrade trov konania vedľajšiemu účastníkovi neboli ostatné výroky napadnutého uznesenia odvolaním dotknuté. Výrok o trovách vedľajšieho účastníka je však súčasťou výroku o náhrade trov konania všetkých účastníkov. Preto bol podaným odvolaním dotknutý aj výrok o nepriznaní náhrady trov konania žalobcovi a žalovanému. Ostatné výroky uznesenia nadobudli právoplatnosť, a tak ich nebolo možné v rámci odvolacieho konania preskúmať (§ 159 ods. 1, 3 a § 206 ods. 2 O.s.p.). Pri preskúvaní napadnutého uznesenia bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený preskúmať túto časť uznesenia z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1, 3 O.s.p.). Po takomto preskúvaní napadnutého uznesenia dospel odvolací súd k záveru, že odvolanie vedľajšieho účastníka je v konečnom dôsledku opodstatnené.

Pre rozhodnutie v tejto veci má zásadný význam posúdenie účelnosti úkonov právnej služby poskytnutej vedľajšiemu účastníkovi jeho právnym zástupcom v tomto konaní.

Pri rozhodovaní o náhrade trov konania je možné účastníkovi konania priznať len náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva (§ 142 ods. 1 O.s.p.). Účelnosť vynaloženia trov sa stotožňuje s nevyhnutnosťou alebo s právnou možnosťou vynaloženia trov spojených s uplatňovaním ústavne zaručeného práva na právnú pomoc (článok 47 ods. 2 Ústavy SR).

Nevyhnutné sú tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony nariadené súdom, napr. na vyjadrenie k žalobe a vykonanému dôkazu.

Typickými účelne vynaloženými trovami spojenými s právnou možnosťou vykonania procesného úkonu je podanie žaloby vo veci samej, či podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu súdu. Vyjadrenie k podanej žalobe je minimálne realizáciou právnej možnosti vykonania takého úkonu, pokiaľ nejde dokonca o povinnosť uloženú súdom (§ 114 ods. 2 O.s.p.). Preto žalovaný účastník, ktorému bola doručená žaloba, má právo na náhradu trov konania vzniklých jeho vyjadrením sa k podanej žalobe bez ohľadu na to, či jeho vyjadrenie

bolo doručené žalobcovi za predpokladu, že vyjadrenie žalovaného bolo doručené súdu pred doručením prejavu vôle žalobcu o späťvzati žaloby. Ide o dôsledok toho, že vyjadrenie sa k žalobe je realizáciou práva žalovaného na takýto prejav vôle. Účelnosť vynaloženia trov sa však posudzuje vždy podľa okolností konkrétneho prípadu. Za neúčelne vynaložené trovy je možno považovať napr. aj také, ktorých vynaloženie objektívne nemohlo ovplyvniť priebeh konkrétneho sporu. Boli by nimi napr. trovy vzniklé vyjadrením k žalobe doručeným súdu až po oznámení späťvzatia žaloby žalovanému účastníkovi.

V zmysle § 137 O.s.p. sa za trovy konania okrem iného považujú aj odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát. Právo nechať sa zastupovať advokátom v súdnom spore priznáva súdna prax aj fyzickým osobám s právnickým vzdelaním, ba aj advokátom (v palmárnych sporoch).

Druhy trov konania sú v ustanovení § 137 O.s.p. vymenované len príkladmo. Môžu to teda byť aj iné trovy vzniklé pri účelnom uplatňovaní, alebo bránení práva na súde.

Vedľajší účastník má rovnaké práva a povinnosti, ako majú účastníci konania. Výnimku tvoria len tzv. dispozičné úkony, a to či už disponujúce s konaním (napr. späťvzatie návrhu podľa § 96 O.s.p.), alebo disponujúce s predmetom konania (§ 95 a § 99 O.s.p.).

Právo na náhradu trov konania vzniká vedľajšiemu účastníkovi len za predpokladu a v rozsahu, v akom by mal úspech účastník, na ktorého strane vystupuje. Ak takémuto účastníkovi nevzniklo právo na náhradu trov konania, nemôže si uplatňovať náhradu trov ani vedľajší účastník stojací na jeho strane. Pokiaľ by bol takýto účastník zastúpený právnym zástupcom v konaní úspešný a vzniklo by mu právo na náhradu trov právneho zastúpenia, vzniklo by právo na náhradu trov právneho zastúpenia aj vedľajšiemu účastníkovi zastúpenému právnym zástupcom.

V preskúmvanej veci vstúpilo dňa 6.11.2012 do konania ako vedľajší účastník Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ so sídlom v Skalici. Jednalo sa o vstup podľa § 93 ods. 2 O.s.p., keďže združenie je právnickou osobou, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv spotrebiteľov podľa zákona číslo 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Predmet činnosti takéhoto združenia je vymedzený v § 25 ods. 1, 2 zákona číslo 250/2007 Z. z..

Združenie môže v súdnom konaní podať len návrh na začatie konania na súde vo veci ochrany práv spotrebiteľov alebo môže sa stať účastníkom súdneho konania, poprípade môže zastupovať spotrebiteľa v konaniach pred štátnymi orgánmi o uplatňovaní jeho práv spotrebiteľa (§ 25 ods. 1, 2

zákona číslo 250/2007 Z. z., § 26 ods. 5 O.s.p). Môže však aj vstúpiť do konania na strane spotrebiteľa ako vedľajší účastník podľa § 93 O.s.p..

Žalovaný účastník si môže úspešne uplatňovať náhradu trov právneho zastúpenia, okrem iného, za splnenia podmienky, že sa jedná o právne zastupovanie za obdobie potom, čo mu bola doručená žaloba na začatie súdneho konania. Pokiaľ aj následne žalobca zoberie túto žalobu späť, má žalovaný právo na náhradu trov konania za splnenia podmienok uvedených v § 146 ods. 2 O.s.p., t. j. za predpokladu, že žalobca vzal žalobu späť z iných dôvodov, než pre správanie sa žalovaného, z ktorého by bolo možné vyvodiť opodstatnenosť podanej žaloby, ale aj za podmienky, že šlo o úkony právnej služby vykonané účelne. Ako už bolo konštatované, napísanie vyjadrenia žalovaného k doručenej žalobe doručené súdu pred jej späťvzatím je možné považovať za účelne vykonaný úkon a preto aj takto vzniklé trovy právneho zastúpenia sú trovami potrebnými na účelne bránenie práva.

V preskúmvanej veci bola podaná žaloba na súd dňa 5.9.2012. Táto bola doručená do vlastných rúk žalovanému dňa 14.11.2012. Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ zahlásilo vstup do konania ako vedľajší účastník dňa 6.11.2011 a dňa 27.11.2012 doručil vedľajší účastník súdu vyjadrenie vo veci samej, v ktorej vzniesol námietku premlčania nároku. Oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania a jeho vyjadrenie boli doručené žalobcovi dňa 14.12.2012. Tento následne dňa 19.12.2012 zobral žalobu späť bez uvedenia akýchkoľvek dôvodov. Zo spisu nie je zistiteľné, že by dôvodom pre späťvzatie bolo také správanie sa žalovaného, z ktorého by bolo možné vyvodiť, že žaloba bola podaná dôvodne, t. j. napr. zaplatenie vymáhaného záväzku. K späťvzatiu žaloby došlo skôr, ako súd zahájil pojednávanie vo veci samej. V dôsledku toho k späťvzatiu žaloby nebolo potrebné zisťovať súhlas, prípadný nesúhlas žalovaného účastníka (§ 96 ods. 2, 3 O.s.p.).

V preskúmvanej veci bolo žalovanej doručené, súčasne so žalobou na začatie súdneho konania, aj oznámenie o vstupe vedľajšieho účastníka do konania spojené s poučením o práve „vzniesť námietku neprípustnosti vedľajšieho účastníka“, t. j. o práve nesúhlasiť so vstupom vedľajšieho účastníka do konania. Napriek takémuto poučeniu žalovaná neoznámila súdu, že nesúhlasí so vstupom Združenia do konania na jeho strane ako vedľajšieho účastníka. Za tohoto stavu možno konštatovať, že boli splnené všetky podmienky pre účinný vstup právnickej osoby (združenia podľa § 25 Zákona o ochrane spotrebiteľa) vymenované v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp zn. 3Cdo 188/2012 zo dňa 5.2.2013.

Účinnosť vstupu vedľajšieho účastníka do konania v spojení so vznikom práva žalovaného na náhradu trov prvostupňového konania podľa § 146 ods. 2 O.s.p. má za následok, že aj vedľajšiemu účastníkovi vzniklo právo na náhradu všetkých účelne vynaložených trov prvostupňového konania. Patrí mu teda aj právo na náhradu účelne vynaložených trov právneho zastúpenia vzniklých zastupovaním vedľajšieho účastníka splnomocneným advokátom za predpokladu, že by takáto náhrada patrila za obdobné úkony aj žalovanému účastníkovi.

Napriek tomu, že vedľajší účastník vstúpil do konania bez toho, že by si vyžiadal sám súhlas žalovaného účastníka, ako aj bez toho, že by bol oboznámený s obsahom spisu, je možné mu uznať za prvý úkon právnej služby „prevzatie a príprava zastúpenia“ v zmysle § 14 ods. 1 písm. a) vyhl. č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb - ďalej len Vyhláška. Tento úkon právnej služby sa preukazuje obdobne ako

pri zastupovaní „hlavného“ účastníka predložením plnej moci, avšak za podmienky zahľadania vstupu do konania podľa § 93 ods. 3 O.s. p.. Z hľadiska posudzovania účelnosti tohoto úkonu právnej služby nie je právne významné, či sa právny zástupca oboznámil s vecou pred alebo po zahľadení vstupu do konania. Účelnosť tohoto úkonu sa posudzuje v závislosti od účelnosti vykonania ďalších úkonov právnej služby. Samotné zahľadanie vstupu do konania bez vykonania iných úkonov právnej služby, nie je účelne vykonaným úkonom právnej služby.

V preskúmvanej veci vedľajší účastník prostredníctvom svojho právneho zástupcu vykonal ďalší úkon právnej služby vo forme vyjadrenia k veci samej zo dňa 24.11.2012. Účelnosť prevzatia a prípravy zastupovania vedľajšieho účastníka advokátom je preukázaná tým, že po doručení vyjadrenia vedľajšieho účastníka k veci samej žalobcovi (dňa 14.12.2012), vzal žalobca dňa 19.12.2012 žalobu v celom rozsahu späť. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka urobené za splnenia týchto podmienok by nebolo možné považovať za účelne vykonaný úkon napr. v prípade, že by šlo len o formálny, či až formulárový úkon, z ktorého je zjavná jeho neadresnosť a neznalosť preskúmvanej veci.

Za týchto okolností patrí vedľajšiemu účastníkovi náhrada trov právneho zastúpenia za oba skôr uvedené úkony právnej služby.

Tarifnú hodnotu veci v priebehu prvostupňového konania tvorila čiastka 196,16 eur. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby predstavuje 18,26 eur. (§ 10 ods. 1, 2 Vyhlášky. K tejto odmene sa pripočítava paušálna náhrada miestneho prepravného a miestnych telekomunikačných poplatkov podľa § 16 ods. 3 Vyhlášky, ktorá sa v roku 2012 vo výške 7,63 eur. Súčet týchto odmien (2 x 18,26 eur) a náhrad (2 x 7,63 eur) predstavuje 51,78 Eur.

Preto v súlade s § 220 O.s.p. odvolací súd zmenil uznesenie vo výroku o náhrade trov prvostupňového konania a zaviazal žalobcu nahradiť vedľajšiemu účastníkovi trov vo výške 51,78 eur.

Úspech v odvolacom konaní mal taktiež vedľajší účastník. Preto v súlade s § 142 ods. 1a § 224 ods. 1 O.s.p. mu vzniklo právo na náhradu všetkých účelne vynaložených trov odvolacieho konania. V tomto prípade sa jedná o náhradu trov právneho zastúpenia za napísanie odvolania proti uzneseniu súdu prvého stupňa dňa 3.3.2013.

Keďže predmetom odvolacieho konania bola len náhrada trov prvostupňového konania, ktorej sa vedľajší účastník domáhal vo výške 51,78 eur, tvorí tarifnú hodnotu veci v odvolacom konaní len táto čiastka. Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby z tejto hodnoty je 16,60 eur. V súlade s § 14 ods. 3 písm. b) Vyhlášky sa odmena znižuje na jednu polovicu základnej sadzby tarifnej odmeny, t. j. na čiastku 8,30 eur. Paušálna náhrada za jeden úkon právnej služby vykonanej dňa 3.3.2013 sa rovná sume 7,81 eur. Celková výška trov právneho zastúpenia v odvolacom konaní tak predstavuje sumu 16,11 eur.

Obe skôr uvedené sumy je žalobca povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka (§ 149 ods. 1, 3 O.s.p.).

Odvolaním dotknutý výrok o nepriznaní náhrady trov žalovanej musel byť bez ďalšieho potvrdený, pretože samotné dôvody odvolania správnosť tohto výroku nespochybňujú (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

V podstate z toho istého dôvodu odvolací súd nepriznal žalovanej ani náhradu trov odvolacieho konania. Tento účastník ani nepodal odvolanie, ani sa k nemu nevyjadril a tak žiadne trovy v priebehu odvolacieho konania mu nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.